

ni que la televisió de molts països va ordint com a gènere exportable i de fàcil consum. I és aquí on es troba la violència primigènica. Que no és sincera, sinó artificiosa. Que travessa tots els gèneres i és reductora. Que esdevé pe-

dra filosofal de l'èxit, perquè ha d'afectar tot tipus de programa: el que tracta de resoldre un segrest o el que fa seure un grup de parlamentaris que esdevenen perfectes energúmens i que, a més, volen resultar encantadors, de pura co-

queteria. Una violència unitarista que demana un discurs alternatiu, ara més que mai.

La creació televisiva és, de nou, un camp d'intervenció. Perquè ja no hi ha cinisme possible. **Jordi Balló**

Quina esquerra reclama Lerma?

En la fi de la dècada socialista es percep una fe secularitzada en l'esquerra, tant més violenta com més buida de contingut. J. J. Pérez Benlloch ho explica.

En la seua fase terminal de govern, els socialistes satanitzen la dreta per suplir la seua falta de solucions.

Dreta i esquerra. On és la frontera que delimita una actitud i altra? O és que no hi ha frontera i, com diu un graciós, només hi ha amunt i avall, davant i darrere? La qüestió té un calatge que ens transcendeix i que preocupa els millors cervells. Fins i tot ací, a València, tan poc donada a teoritzar, comença a rebullir el tema entre les clienteles progressistes. Hi ha contribuït la irrupció d'Eduardo Zaplana (PP), que, després d'obtenir el liderat regional del partit, s'ha projectat sense timidesa sobre sectors socials presumptament aliens. El seu discurs diu, si fa no fa: "Potser no podem parlar sense prejudicis, però fem-ho almenys sense manies". Un plantejament més civilitzat que el dels *rojillos*. A més, aviat t'adones que la muralla de Jericó no és tan insalvable. Els punts d'encontre són més abundants que tot quant es podia preveure i, sobretot, es comparteix la perplexitat sobre els grans problemes que són els de pa llevat: atur, treball, empresa, estat del benestar i etcètera. Les diferències no són més profundes d'allò que constaten dins els partits gent que combrega amb la mateixa ideologia.

En sintonia amb aquesta evolució de la dreta cap al progressisme, Joan Lerma desempolsega una credencial guardada al bagul de l'àvia. "Cal avançar cap a l'esquerra", declara, i les seues hosts miren pertot arreu buscant les monjoies que han de seguir,

ahora que recorren a les autoritats: Glotz, Baudillard, Habermas i als editorialistes d'*El País*. Afloren antics i entranyables lemes, com ara igualtat, solidaritat i justícia, que s'avenen malament amb la realitat. Si almenys hagueren gestionat amb rigor i decència! Si hagueren fet el treball amb un mínim de qualitat! És que ni l'ecologisme no els ha importat!

Per a acabar-ho d'adobar, l'apòstata García Damborenea aterra a València i des

del púlpit de la dreta —Club de Encuentros Manuel Broseta—, declara que no sap en què consisteix avui ser de dreta o d'esquerra, que ni tan sols ho saben els qui militen en el PP i en el PSOE. Anuncia, en suma, l'univers de l'ambigüitat. Amb mala llet, diria que predica un sindicalisme vertical. I no és veritat, és clar. Transmet només una evidència: la incertesa sobre antics pronunciaments que han caigut en picat i que només es perllonguen a còpia de vo-

RAFA GIL

García Damborenea. L'ex-dirigent del PSOE afirma que no sap en què consisteix avui ser de dreta o d'esquerra.

luntarisme. Sobretot per a la gent d'esquerra, bona part de la qual se sent confirmada per l'odi i la satanització de la dreta, cosa que no és, precisament, un model d'anàlisi.

En aquesta fase terminal de la llarga dècada socialista es percep que, atès la buidor d'arguments, aflora la petició de principis, una espècie de fe secularitzada en l'esquerra, tant més violenta com més es reconeix perplexa i buida de contingut. El seu discurs es redueix a l'autoafirmació i a la condemna de l'adversari, donant per descomptat que el dèficit ètic és de l'altre. Es torna a allò de "amb mi o sense mi". Temps dolents per a la independència de criteri. És a la cantonada el dia que s'exigirà carnet de militant per a dir o escriure. La llibertat es reduirà al metre cúbic que cadascú serà capaç de defensar. Un viatge per al qual no necessitaven dos lustres de socialisme. O quina altra fórmula predica Joan Lerma?

J. J. Pérez Benlloch